Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XXVI. KRAKÓW, SOBOTA 9 KWIETNIA 1921. 15.

CENA PRENUMERATY Z PRZESYŁKĄ W POLSCE: rocznie 100 Mk. półrocznie 50 Mk. kwartalnie 25 Mk. Zagranicą: w Niemczech 25 Marek, w Ameryce, Brazylii i Kanadzie rocznie 2 dol. Prenumeratę płaci się z góry. Numer pojedyńczy 2 Mk.

Nieopieczętowane reklamacye w Polsce wolne są od opłaty pocztowej. — Rękopisów się nie zwraca, — nie przyjmuje się listów nieopłaconych.

TELEFONU NR. 1018

PRAWDA

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM RELIGIJNYM NARODOWYM, POLITYCZNYM, GOSPODARSKIM I ROZRYWCE. - WYCHODZI CO SOBOTĘ

PRENUMERATĘ oraz wszelkie korespondencye nadsyłać należy pod adr.: Redakcya „PRAWDY" w Krakowie, ul. Stolarska 6.

Biuro redakcyi otwarte codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, od godz. 8—12 przedpoł. i od 2—7 popoł.

OGŁOSZENIA: za 1 wiersz petitowy, jednołamowy lub jego miejsce 6·00 Mk. Nadesłane: za wiersz 8 Mk. Przy kilkorazowem ogłaszaniu, odpowiedni rabat.

„JEŚLI PAN NIE ZBUDUJE DOMU, PRÓŻNO PRACOWALI, KTÓRZY GO BUDUJĄ". — PSALM 126.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

Zjazd ludowców.

W niedzielę Przewodnią i w dzień Zwiastowania Najśw. Marji Panny odbywał się w Krakowie wielki zjazd czyli kongres Polskiego Stronnictwa Ludowego (P. S. L.) czyli tak zwanych krócej „Piastowców". Zjechało się parę tysięcy członków tego stronnictwa tak z zachodniej Małopolski (t. j. dawnej Galicji), jakoteż ze Śląska cieszyńskiego.

Pierwszy na kongresie zabrał głos prezydent ministrów poseł Witos.

Opowiadał o tem jaki był przebieg i wynik układów pokojowych w Rydze, co pominiemy, bośmy już o tem szeroko w „Prawdzie" pisali.

Co do Górnego Śląska zapewniał p. prezydent, że rząd polski tej sprawy nie zaśpi, że wszystko będzie czynił, aby ta część Górnego Śląska, która się opowiedziała za Polską, weszła w skład państwa polskiego.

Najważniejszemi sprawami wewnętrznemi, jakie p. prezydent poruszył, był zły stan finansów państwa, oraz sprawa rolna, która zapewniał, że jest i będzie stopniowo i systematycznie przeprowadzana. Samych żołnierzy, którzy się zgłosili, aby ich obdzielić ziemią jest 40.000.

Zakończył p. prezydent tem, że hasłem polityki wewnętrznej Polski musi być pokój, praca i rozwój państwa.

Przemawiali później p. wiceminister Dąbski, który zawarł pokój w Rydze i podnosił jego korzyści, oraz poseł Osiecki, wicemarszałek Sejmu, który szerzej omówił sprawy skarbowe i wskazywał środki jakiemi należy uzdrowić finanse państwowe.

Po wielu jeszcze innych przemówieniach kongres uchwalił:

1) Zaprotestować przeciw ograniczeniu swobody pracy, żądając w całej Polsce, aby wolność pracy przywrócono. Protest ten jest oczywiście skierowany przeciw socjalistom, którzy ciągłymi strajkami zmuszają ludzi do próżniactwa, a temsamem czynią krzywdę państwu, które potrzebuje dziś wytężonej pracy, aby byt swój poprawić, co zniszczono odbudować. Kiedy na całym świecie, a nawet u bolszewików w Rosji zrozumiano, że tylko praca prowadzi do „odrodzenia", to u nas ciągłe bezrobocia położenie państwa pogarszają. Stąd też zjazd obok protestu oświadczył się jeszcze wyraźniej w osobnej rezolucji:

2) Zjazd uznaje konieczność wytężonej twórczej pracy, oraz tępienia żywiołów, które pracować nie chcą lub przez destrukcyjną (rozwijającą) robotę wśród mas paraliżują (ubezwładniają) twórczą pracę rządu i społeczeństwa.

3) Zjazd wyraził hołd Górnoślązakom, którzy swojemi głosami stwierdzili polskość najcenniejszej staropolskiej dzielnicy, co pozwala mieć nadzieję, że już niedługo razem z nim staniemy do wspólnej pracy.

4) Celem sanacji (uzdrowienia) finansów państwa uchwalił kongres sprawiedliwe obciążenie podatkami wszystkich obywateli w stosunku do ich zamożności.

5) Dalej uchwalił Zjazd zniesienie przymusowego handlu zbożem, jako też wszelkiego rodzaju sekwestrów, a wprowadzenie wolnego handlu, poparcie wszelkiej inicjatywy, zmierzającej do tworzenia i uruchomienia przemysłu, przedewszystkiem zaś przemysłowych i handlowych spółek włościańskich.

Prócz tego było jeszcze kilka uchwał powziętych, jak naprzykład wywarcie nacisku na ministerjum rolnictwa, aby najenergiczniej popierało gospodarstwo rolne. Nie zapomniał też Zjazd o inteligencji, która znajduje się w opłakanym stanie finansowym. Im większy udział weźmie inteligencja w stronnictwie, tem łatwiej mu będzie zyskiwać w narodzie uznanie dla swych celów, dla swego programu. Stąd też Zjazd uchwalił rozciągnąć specjalną (szczególną) opiekę nad inteligencją.

Z tych uchwał jedną z najpraktyczniejszych, a zarazem najważniejszych jest sprawa sprawiedliwego obciążenia wszystkich podatkami. Są u nas ludzie, którzy nie rozumieją, że z pustego nie naleje, że chcąc aby państwo miało czem pokryć swe wy-

datki, zadość uczynić rozlicznym potrzebom i wymaganiom, musi mieć na to fundusze. I każde też państwo je posiada przedewszystkiem z podatków. Prawda, że te podatki idą w górę, ależ dziś i za pracę i za wszystkie artykuły dziesięć, dwadzieścia, a nawet sto razy więcej się bierze. Kto więc ma większe dochody, musi płacić większe podatki. Słyszeliśmy wielu takich niemądrych, którzy narzekali, że ich podatkami zdzierają — a kiedy ich zapytaliśmy ile przed wojną zarabiali, a ile zarabiają dzisiaj, to się pokazało, że nie tylko żadnego zdzierstwa niema, ale przeciwnie podatek mu wymierzony jest stosunkowo mniejszy, niż go płacili dawniej. Dajemy przykład: pewien rolnik, który miał dochodu przed wojną 3.600 koron rocznie, płacił 120 koron podatków, dziś dochód jego wynosi 100,000 marek, a wymierzono mu podatek 2500 marek. Obliczmy, a przekonamy się, że przed wojną płacił 3 halerze od korony, a teraz płaci 2 i pół feniga od marki.

Piekąca sprawa, mówił p. wicemarszałek Osiecki jest podniesienie naszej wytwórczości — rząd powinien zwrócić szczególniej na to uwagę. Bardzo słusznie. Rząd powinien przyść z pomocą, gdzie potrzeba dać subwencję lub pożyczkę. Ale z czego, jeżeli pieniędzy w kasie jego nie będzie — a nie będzie na pewno, jeżeli do tej kasy nie będą wpływać podatki.

Obecnie rozeszła się pogłoska, że ma ustąpić pan minister skarbu Steczkowski. Mieliśmy tych ministrów skarbu aż pięciu, a co jeden to był gorszy, bo z wyjątkiem p. Bilińskiego, żaden się na skarbowości nie znał, żaden nie był fachowy. Nareszcie znowu został ministrem taki „fachowiec". To pan Steczkowski nim jest. Tymczasem zamiast się cieszyć, że ministeryum skarbu dostało się w dobre ręce, są tacy co chcą p. Steczkowskiego utrącić. A dlaczego? Bo pieniędzy na wszystko nie daje. A z czego będzie dawał? Musi wytężyć wszystkie siły, aby zgromadzić oszczędności, zebrać jakiś grosz, przestać ciągle nowe papierki drukować, bo im ich jest więcej, tem nasze pieniądze są mniej warte. Dopiero później, jak się stan skarbu poprawi, może minister skarbu mniej liczyć się z groszem. Ale nie teraz. A tymczasem wszyscy krzyczą: dawaj, a dawaj! A jeżeli nie chcesz dawać to idź sobie precz — weźmiemy sobie takiego, co będzie dawał, choćby państwo zbankrutowało, a za jego pieniądze nic nigdzie za granicą kupićby nie było można...

Brak pieniędzy opóźnia załatwienie sprawy rolnej. Oto prezydent Witos powiedział, że samych żołnierzy, którzy chcą dostać ziemię jest 40,000. Gdyby każdemu dać tylko po 5 morgów, potrzeba 200,000 morgów. Za tę ziemię trzeba właścicielom zapłacić. Policzmy sobie ile na to potrzeba pieniędzy, kiedy dziś morg gruntu kosztuje 30 i 40 tysięcy. Pomnóżmy to przez 200,000, a otrzymamy kwotę 5 do 8 miljardów. To mało, boć przecie uchwalono, aby tym żołnierzom i wogóle wielu innym bezrolnym dać na zagospodarowanie się. Trzeba więc każdemu dać na postawienie chałupy, obory, stajni, całego obejścia, na kupno konia, krowy, świni i td. oraz na pług, wozy i różne narzędzia gospodarskie. A więc znów policzmy co to dziś kosztuje. A no z pół miljona na gospodarstwo. A więc 40,000 razy po pół miljona to znaczy 20 miljardów!!

Dawaj rządzie — ale podatków płacić ci nie będziemy. A więc chyba chcemy, aby p. Steczkowski odkrył jedną kopalnię złota, albo wygrał na loterji, na którejby można wygrywać miljardy.

Więc dobrze, że sami włościanie to pojęli i uchwalili obciążyć wszystkich obywateli podatkami odpowiadającymi ich zamożności.

Przegląd polityki polskiej.

Minister skarbu podał się do dymisji.

Minister skarbu Steczkowski złożył na ręce szefa rządu prośbę o dymisyę.

Krok ten jest wstępem do ogólnego przesilenia gabinetowego, które wybuchnie po podpisaniu traktatu ryskiego. Dymisya wynikła z powodu różnicy zdań między ministrem a prezydentem Witosem i Piastowcami na tle reformy rolnej. Piastowcy domagali się dla przeprowadzenia tej reformy utworzenia banku rolniczego. Minister funduszów tych odmówił. Odmowa ta jest słuszna, ponieważ na taki bank potrzeba kilkadziesiąt miliardów, na które skarb państwa bez uszczerbku dla innych konecznych potrzeb zdobyć się nie może. Jak się zdaje, polityki Piastowców w tym kierunku większość stronnictw popierać nie będzie.

Górny Śląsk.

Urzędowe sprawozdanie o wyniku plebiscytu będzie przesłane radzie ambasadorów 10 kwietnia. Po rozpatrzeniu przedłożone zostanie do rozstrzygnięcia Radzie najwyższej, która się zbierze we Włoszech w maju. Jak to rozstrzygnięcie wypadnie, nie wiadomo. Niemcy używają jeszcze dotąd wszelkich środków, ażeby na wszelki wypadek odnieść jak największe korzyści.

Jak wiadomo przewodniczący komisyi alianckiej Le Rond uznał, że mimo ujemnego wyniku plebiscytu w powiecie Kluczborskim, powiat ten powinien być przyłączony do Polski, ponieważ posiada jedyną linię kolejową łączącą Wielkopolskę z G. Śląskiem, Zagłębiem węglowem i Krakowem. Jak się dowiadujemy Koalicya przyzna Polsce ten powiat, który sam od siebie czyni starania o przyłączenie go do Polski.

Wybory do Sejmu w listopadzie.

Najbliższa sesya sejmowa ma do załatwienia mnóstwo spraw pierwszorzędnych, między innemi nową ordynację wyborczą, wykonanie ustawy rolnej i wreszcie budżet. Prace potrwają do połowy lipca i najprawdopodobniej sejm się rozwiąże. Mniejwięcej w listopadzie nastąpią wybory do sejmu na podstawie nowej ordynacyi. Zaczną się walki o mandaty. Walka będzie gwałtowniejsza im większe pretensye stawiać będą partye, a tych nie braknie.

Stosunki polsko-japońskie.

Misya japońska w Warszawie ma być przemieniona na poselstwo, na czele którego stanie poseł Kawakami. W ten sposób zostają uregulowane stosunki Japonii do Polski.

Z polityki zagranicznej.

Sprawa Karola habsburskiego.

Zjawienie się b. cesarza i króla Karola w Budapeszcie poruszyło wszystkie umysły. Trzeba zrozumieć, że nie jest to zwykła awantura, lecz planowany powrót króla na tron węgierski, czego sobie życzy większość tego narodu. Węgrzy mają już dość walk rewolucyjnych i przewrotów, a przedewszystkiem liczą na przywrócenie monarchii, jako odnowienia dawnego ładu społecznego. Ponadto Węgrów skrzywdzono, przyznając Czechom całą Słowaczyznę i Ruś zakarpacką i liczą na zmiany.

Położenie Karola w Budapeszcie musiało być jaknajrychlej oświetlone. Na Węgrzech pozostać nie mógł, mimo silnego poparcia partyi monarchicznej. Podobno hr. Teleky zawarł imieniem Karola kompromis z rządem węgierskim, na mocy którego Karol opuści Węgry, lecz za to uznaje prawo Karola do korony węgierskiej.

Francya, mimo, że jest republiką, nie sprzeciwia się otwarcie temu powrotowi, natomiast Anglia nie zgodzi się na to pod żadnym warunkiem, uważając, iż to doprowadziłoby do międzynarodowych zawikłań. Najbardziej obawia się powrotu Habsburgów Austrya, która sądzi, iż wypadki na Węgrzech mogą przerzucić się na Wiedeń, wreszcie Jugosławia, która grozi mobilizacyą i obsadzeniem Trzechkościołów i Szegedynu wojskiem.

Polska zachowa się neutralnie i nie będzie się mieszać do wewnętrznych spraw Węgier.

Według wiadomości nadeszłych z Wiednia Karol zrzekł się tronu na rzecz swojego syna Ottona.

Karol ciągle jeszcze opiera się wyjazdowi z Węgier i chce się dowiedzieć na miejscu, co orzeknie parlament węgierski. Na każdy sposób Karol będzie musiał opuścić Węgry i uda się do Szwajcaryi z pominięciem Wiednia.

Sprawa przybrała podobno pomyślny dla monarchistów obrót. Gabinet węgierski miał uchwalić, że wyboru króla węgierskiego dokonają Węgry 20 sierpnia.

Karol opuścił Węgry dobrowolnie.

Ciekawe szczegóły o wyprawie ekscesarza Karola do Węgier przynoszą ostatnie depesze. Karol dał się nakłonić do opuszczenia Węgier i uczynił to dobrowolnie. Przed opuszczeniem tego kraju podpisał akt zrzeczenia się tronu węgierskiego na rzecz swego syna Ottona.

Litwa a Polska.

Jak już donosiliśmy sprawa polsko-litewska ugrzęzła z powodu stanowiska Ligi narodów. Ostatecznie oba rządy, tak kowieński jak i polski zgodziły się na wzięcie udziału w konferencji w Brukseli dnia 17 kwietnia, gdzie sprawa ta się rozstrzygnie. Rokowania będą bezpośrednie między obu rządami.

Francja wystąpi zbrojnie przeciw Niemcom

Niemcy pod różnymi pozorami starają się wykręcić, aby przynajmniej odwlec zapłacenie odszkodowań i wogóle unicestwić warunki traktatu wersalskiego. Francja już straciła cierpliwość i postanowiła wystąpić zbrojnie przeciw Niemcom. Odnośną mowę wygłosił min. francuski Briand. Mocarstwo to idzie nawet tak daleko, że nie będzie się wcale oglądało na to, co powie Anglia.

W Anglii ogłoszono stan oblężenia.

Zdawałoby się, że w Anglii, rządzonej dobrze i niezniszczonej wojną panuje spokój, ład i porządek, dzieje się tymczasem inaczej.

Anglia nie chce stanąć na gruncie samostanowienia narodów, nie chce przyznać żadnych ulg ujarzmionym narodom, więc wywołuje ruch rewolucyjny już nietylko w Irlandyi, gdzie dzieją się straszne i krwawe wydarzenia, ale ruch ten rozpoczął się w koloniach angielskich. Tasama Anglia nie umiała opanować rozruchów komunistycznych, ani zapobiedz bezrobociu. Dziś jest tam już 5 milionów strajkujących i 3 miliony bezrobotnych. Ponadto przemysłowi angielskiemu grozi zagłada, ponieważ strajkujący niszczą i zalewają kopalnie. Pomoc ochotników i wojska okazała się niedostateczna. Anglia stoi w przededniu ciężkich przesileń, jeżeli nie czegoś gorszego. To się dzieje w tej Anglii, która zarzuca Polsce bezrząd i chce jej wyrwać Górny Śląsk dla Niemców.

Ustąpienie czeskiego ministra finansów.

Czeski minister Englisch dosyć długo trzymał się na stanowisku min. skarbu, bo umiał zręcznie ukrywać rosnący deficyt skarbu czeskiego, a nawet wykazał cyfrową nadwyżkę dochodu 288 milionów koron przy rozchodzie 13,841,738.127 koron czeskich. W istocie jednak budżet czeski nie wymienia we właściwem miejscu kwoty 3.053.606.000 koron, wydatkowanej na „inwestycye państwowe“, dalej 1,129.908.080 K „dodatkowych“ wydatków wojskowych (koszta wojny węgierskiej), a wreszcie dopiero w dodatkowym budżecie umieszczono pozycyę wydatków w kwocie 3.679,336.932 K pod nazwą „różne“. Czechy posiadają dotąd banknotów na kwotę 10 miliard. 611 mil. kor., z czego przeszło 6 miliardów jest bez jakiegokolwiek pokrycia, wobec rosnących zaś wydatków państwowych konieczną jest dalsza emisya tego papierowego pieniądza. Obecnie dr Englisch zamierzał przyjść z pomocą zarządom miast czeskich przez udzielenie znaczniejszych subwencyi, lecz sprzeciwiła się temu „Rada Pięciu“. Z tego powodu dr. Englisch uznał za stosowne usunąć się z gabinetu czeskiego.

Kij w mrowisku...

Sprawa Ks. Kądzioły poruszona w ostatnim numerze odbiła się echem w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym“ i „Gońcu“ organu „Piastowców“ w
Codziennym“ i „Gońcu“ organie „Piastowców“ w

„Il. Kurjer Codzienny“ przedstawił całe zajście ze stanowiska bezstronnego, nie biorąc w obronę Ks. Kądzioły, tylko piętnując sposób, w jaki dokonywnie się dziś zarządzenia na własną rękę, z pominięciem czynników, do tego powołanych. Cel tych zarządzeń był zupełnie przejrzysty. To dało powód „Gońcowi“ do wystąpienia z artykułem, w którym o dziwo! sta-

je po stronie „Rzeczypospolitej“ i omawia wszystko inne tylko nie istotę rzeczy. Artykuł „Kurjera“ był kijem wetchniętym w mrowisko. „Kurjer“ dał też „Gońcowi“ ciętą odpowiedź, taką, jak na to zasługuje. Z artykułu widać, że skład redakcji pisma polskiego i ludowego nie jest całkowicie chrześcijański. Osobistemi wycieczkami nie da się pokryć istotnej prawdy..

Parcelacja obszarów dworskich we wschodniej Małopolsce.

Blich, powiat Zborów, stacja kolejowa Zborów, 20 km. Miasteczko Założce, 1 km. Kościół i szkoły w Założcach. Obszar 400 morgów czarnoziemu. Cena 15.000 marek za morg.

Horodenka, miasto powiatowe, stacja kolejowa w miejscu. Kościół i szkoły w miejscu. Około 1.200 morgów najlepszej gleby czarnoziemnej w Polsce, uprawa cebuli, tytoniu, buraków cukrowych i kukurudzy, pomieszczenie na folwarku Raszków dla kolonistów zapewnione. Budulec na miejscu do nabycia. Cena 20.000 mark za 1 morg.

Kawsko, powiat Stryj, stacja kolejowa Dobrzany-Uhersko, 9 km szosą. Kościół w Medenicach, 10 km. Grunt na szkołę przeznaczony. Obszar 600 morgów, gleba gliniasta, urodzajna. Okolica lesista. Budulec łatwo do nabycia. Cena od 12.000 do 15.000 marek za jeden morg.

Litowisko, powiat Brody, stacja kolejowa Brody, około 20 km; miasteczko Załóżce, 16 km. Kościół, szkoły i poczta w Pieniakach, 6 km. Obszar około 300 morgów, lekki czarnoziem. Cena od 12.000 do 15.000 Mk. za morg.

Markopol, folwark Maleniki, pow. Zborów, stacja kolejowa Zborów, 30 km. Miasteczko Załóżce, 10 km Szkoła, poczta i posterunek żandarmerji, Markopol. Kościół w Założcach. Obszar około 300 morgów, lekki czarnoziem. Cena od 12.000 do 15.000 za 1 morg.

Pczany, powiat Żydaczów, stacja kolejowa Żydaczów, 12 km. Kościół i szkoła w Cucyłowcach, 2 km. Obszar 875 morgów roli i łąk. Gleba gliniasta z przymieszką piasku, przepuszczalna. Cena od 12 tysięcy do 15.000 marek za morg.

Pieniaki, powiat Brody, stacja kolejowa Brody. Kościół i szkoła w miejscu. Sąd i urząd podatkowy w Podkamieniu, 10 km. Obszar oddany do parcelacyi: 150 morgów roli czarnoziemu i sąsiadujące łąki z majątku Czepiele w dowolnej ilości. Cena do 12.000 Mk do 15.000 Mk za 1 morg.

Reniów, powiat Zborów, stacja kolejowa Zborów, 20 km. Miasteczko Założce, 2 km. Szkoła w Reniowie. Kościół w Założcach. Obszar około 400 morgów czarnoziemu i łąk pierwszej klasy. Cena 15.000 Mk za 1 morg.

Szyszkowce, powiat Brody, stacja kolejowa Brody, około 25 km. Miasteczko Podkamień, 6 km. — Szkoła w Szyszkowcach. Kościół, szkoła, sąd i urząd podatkowy w Podkamieniu. Obszar 250 morgów czarnoziemu. Cena od 12.000 do 15.000 Mk. za 1 morg.

Wownia, folwark Clinka, stacja kolejowa Dobrzany. Uhersko, 5 km. Grunt na szkołę przeznaczony. Obszar 800 morgów roli i łąk. Cena od 8.000 do 15000 za 1 morg.

Informacji co do tych majątków udziela Dyrekcja Towarzystwa Agrarno-Osadniczego, Lwów, ul. Halicka 21 i Sekcja Osadnicza Towarzystwa, Kraków, ulica Czysta L. 6, II p.

Rady gospodarcze.

Jakie dobra podlegają reformie rolnej?

Sejm ustanowił Główny Urząd ziemski, który się zajmie wykonaniem reformy rolnej. Reformie tej podlegają, dobra państwowe i jakie państwo otrzymało po zaborcach, dobra członków b. dynastyj panujących zaborczych, lub ich rodzin, b. rosyjskiego banku włościańskiego i b. pruskiej komisyi kolonizacyjnej, dobra martwej ręki tj. duchowne i dobra instytucyi publicznych.

Nastąpi również przymusowy wykup majątków ziemskich źle gospodarowanych, dóbr parcelowanych samowolnie i majątków nabytych podczas wojny do 14 września 1919 przez osoby, nie zajmujące się zawodowo gospodarstwem, majątków nabytych z zysków lichwiarskich, albo tych, które dwukrotnie zmieniały właściciela w przeciągu lat pięciu, wreszcie majątki prywatne i ordynackie. Co do majątków prywatnych podlegają wykupowi nie administrowane przez właścicieli i leżące odłogiem.

Przymusowemu wykupowi podlegają nadwyżki gruntu ponad 60 hektarów w okręgach przemysłowych i podmiejskich, nadwyżki ponad 400 ha w niektórych częściach b. zaboru pruskiego i ziem wschodnich i wreszcie nadwyżkę ponad 180 ha ogólnego obszaru w majątkach położonych na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej.

Wykupione dobra będą parcelowane i oddawane nabywcom obywatelom państwa polskiego, mającym przygotowanie zawodowe w pierwszym rzędzie inwalidom armii polskiej, bezrolnym i małorolnym, wreszcie właścicielom gospodarstw karłowatych. Od nabycia wykluczeni są dezerterzy z wojska polskiego, karani za zbrodnię przeciw sile państwa i ci, którzy samowolnie zabierali cudzą ziemię.

Jak uwolnić zwierzę od wzdęcia?

Najczęściej pojawiająca się choroba u zwierząt domowych, wywołaną prawie zawsze niedbalstwem jest wzdęcie. Powoduje je najczęściej młoda koniczyna. Pokarm ten wprowadzony do żołądka burzy jak drożdże i wytwarza gazy, które zwierzę rozsadzają. Jeżeli się nie pospieszy z ratunkiem, zwierzę pada z zatrucia krwi i mięso jego jest trucizną. Wzdęcie przychodzi także z powodu udławienia. W takim przypadku należy delikatnie naciskać gardło i szyję i albo pokarm wyjąć, albo wepchnąć go do żołądka.

Jeżeli się widzi, że objętość brzucha zwierzęcia zwiększyła się, należy przeciągnąć przez jamę pyskową powrósełko zamaczane w gnojówce, zawiązać je za rogami i zwierzę lekko popędzać. Zapach gnojówki powoduje odbijanie i wydzielanie gazów z żołądka. Dobra jest także zimna kąpiel, lub polewanie wodą grzbietu, a potem przepędzanie. Podczas przepędzania należy co chwila naciskać boki, a podczas

na lewy wiechciem słomianym. Jeżeli i to nie pomaga, wlewa się zwierzęciu z flaszki do gardła trzy ćwiarte kwarty wody wapiennej, ale tak, aby tylko 1 łyżkę mleka wapiennego wlać do tej ilości wody. Można także użyć wody amoniakowej, wlewając jedną łyżkę do jednej kwarty wody. Często i to nie pomaga, jeżeli w kiszkach jest kał zapieczony. Wtenczas trzeba dać lewatywę z letniej wody mydlanej zapomocą węża gumowego. Ostatnim ratunkiem jest przebicie boku trokarem, co jednak weterynarzowi polecić należy.

Rozmaitości.

Data	Dzień	Rzymsko-kat.
10	Niedziela	N. 2 po Wielk., Ezech.
11	Poniedz.	Leona
12	Wtorek	Zenona b. m.
13	Sroda	Justyna
14	Czwartek	Tyburcjusza
15	Piątek	Anastazji
16	Sobota	Urbana pap.

NOWE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE DEPUTATÓW ROBOTNICZYCH. W myśl przepisów nowej instrukcji ministerjalnej o dodatkowej aprowizacyi od 1 marca br. mogą korzystać w grupie zakładów przemysłowych, które zatrudniają najmniej 10 robotników i o ile zakład posiada motor, a 16 robotników o ile zakład nie posiada motoru.

POŻYCZKA PRZYMUSOWA w najbliższych dniach osiągnie moc wykonawczą. Równocześnie ministerstwo dozwala jeszcze przez miesiąc na podpisywanie dobrowolnej pożyczki.

KOLEJ PŁACI ZA ZAGINIONE PRZESYŁKI. Niedługo polskie koleje państwowe będą mogły płacić za zaginione przesyłki, ponieważ przystąpiły do konwencyi kolejowej berneńskiej.

ZWOŁANIE SEJMU nastąpi 14 bm. Dnia 17 bm. będzie ratyfikowany traktat pokojowy.

DALSZA DEMOBILIZACYA. Bezterminowemu urlopowaniu ulegną obecnie szeregowi rocznika 1896 z wyjątkiem kawaleryi, artyleryi i specyalnych oddziałów, dalej z pośród urodzonych w r. 1897 i 1898 ci szeregowi, którzy do 1 marca przesłużyli 48 miesięcy i wszyscy szeregowi roczników 1894, 1895 i 1898, którzy do 1 marca przesłużyli 48 miesiecy, a są na froncie.

JEDNAK JEST MANNA NIEBIESKA. W Górnej Mezopotamii manna spada w postaci rosy we wrześniu, październiku i listopadzie i układa się na liściach dębów. Manna twardnieje i przybiera kształt ziarn.

OKRADZENIE KOŚCIOŁA WE LWOWIE. Onegdaj w nocy okradziono kościół św. Wojciecha. Szkoda znaczna.

ZAMACH NA POCIĄG, WIOZĄCY GEN. HALLERA. Do pociągu kuryerskiego pod Ożarowem oddano jeden strzał, który na szczęście rozbił tylko szybę. W pociągu tym jechał gen. Haller.

MILIONÓWKA. Na sobotniem ciągnieniu wylosowano nr. 244449.

SPRAWY PASZPORTOWE. Z ekspozytury policji rz..owej w Dziedzicach otrzymujemy komunikat w sprawach paszportowych. Wszyscy przyjeżdżający do kraju lub wyjeżdżający z kraju za granicę, nie posiadający wiz paszportowych, będą bezwarunkowo zawracani, wobec czego podróżni powinni jak najściślej przestrzegać przepisy paszportowe.

ZJAZD WSZYSTKICH POSŁÓW SEJMOWYCH odbyć się ma 3 maja b. r. na Jasnej Górze. W Częstochowie zawiązał się komitet zjazdowy, który wysłał do Warszawy delegację z zaproszeniem do przybycia do Naczelnika Państwa, do prezydenta ministrów p. Witosa i do Rady ministrów.

ROKOWANIA Z ŻYDAMI, jak donosiliśmy, rozpoczęły się niedawno i toczą się dalej. Żydzi na pierwszy plan swoich żądań (?) stawiają zniesienie przymusu odpoczynku niedzielnego. Niesłychana ta bezczelność żydowska spotka się bezwątpienia z godną odpowiedzią Rządu, Sejmu i społeczeństwa.

URLOPOWANIE KIEROWNIKÓW GOSPODARSTW ROLNYCH. Ministerstwo spraw wojsk. zarządziło bezterminowe urlopowanie kierowników gospodarstw rolnych.

POMOC DLA ZDEMOBILIZOWANYCH. Ministrowie S. W. oraz pracy i opieki społecz. wydali do społeczeństwa polskiego odezwę, wzywającą do okazywania zdemobilizowanym żołnierzom pomocy a przedewszystkiem do udzielania im pracy.

PRZYGODA Z WĘŻEM. Jedno z angielskich pism podaje następującą przygodę z wężem: W pewnej angielskiej miejscowości, na żwirowisku jednego ze zboczy skalnych, siedziała obok swych rodziców, młoda dziewczyna, gdzie też znużona usnęła. Obudził ją wilgotny przedmiot, który dotykał jej warg. Z przerażeniem poznała, że to żmija, która zagnieździwszy się w bluzce, głowę oparła na ustach. Mimo, iż poznała, jakie grozi jej niebezpieczeństwo, nie wołała o pomoc, wiedząc, że najmniejsze choćby poruszenie może jej grozić śmiercią, a spodziewała się, że po pewnej chwili żmija sama ją opuści. Gdy tak przez 10 minut naprożno czekała, popadła w omdlenie, nie słysząc zupełnie, że nadeszła matka. I ta poznała natychmiast niebezpieczeństwo, nie przedsięwzięła jednak żadnego ratunku, nie chcąc rozdrażnić płaza. Pobiegła, jak mogła najszybciej do domu, napełniła miseczkę mlekiem i poleciła służącej postępować za sobą z siekierą. Gdy wróciła do omdlałej dziewczynki, wąż ciągle spoczywał jeszcze na jej piersiach. Postawiła mleko obok dziewczynki, a po chwili, gdy wąż wysunął się z pod bluzki i począł pić mleko, celnie wymierzonem uderzeniem siekiery, odcięła mu służąca głowę. Po kilku minutach dziewczynka odzyskała przytomność, a groźnie zapowiadające się niebezpieczeństwo, obeszło się bez nieszczęścia.

KATASTROFA W KOPALNI NA MORAWACH. W kopalni węgla „Gecla" nastąpił wybuch gazów trujących, wskutek którego 9 górników poniosło śmierć a wielu zostało zranionych. Około 50 górników zamkniętych jest w kopalni. Rozpoczęto akcyę ratunkową.

Waszą chłopską asekuracją jest WISŁA

Ludowe Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w KRAKOWIE ul. Radziwiłłowska 23 dom własny.

Dlaczego ubezpieczacie się jeszcze w innych towarzystwach? Chłopi powinni wszyscy ubezpieczać swe mienie tylko w swojej „WISLE“!

Podwyższajcie wartość ubezpieczoną bo materyały i robocizna droga.

We wsi, gdzie dotychczas jest mało członków „Wisły“ a niema agencyi niechaj **INWALIDA WOJSKOWY** lub piśmienny włościanin zgłosi się do dyrekcyi „WISŁY“ a otrzyma pouczenie i korzystny a uczciwy zarobek.

Gotowe ubrania

dla mężczyzn, zrobione z pięknych, a trwałych materjałów wełnianych, w wielkim wyborze poleca po cenach konkurencyjnych;

Związek Katol. Krawców w Krakowie, ul. Froryańska L. 7,

(tuż przy Rynku)

Także sprzedaż materjałów ubraniowych wełnian. męskich i damskich w dobrych gatunkach i w wielkim wyborze.

Pasta i waselina do obuwia, klej szewski, kołki, przędza, szydła, igły, gwoździe, młotki, podkówki, raszple, zelówki i obcasy gumowe — skóra na wierzchy i podeszwy, farby do materyi, szczotki, przybory szkolne, przybory do golenia i palenia itd., dla konsumów i kupców w każdej ilości wysyła za zaliczką.

Papier szklany, papier szmerglowy hurtownie poleca. Na prowincję wysyłka odwrotnie.

J. Berbeka, Kraków, plac Maryacki 3, I p. Dom handlowo-wysyłkowy.

PROTEZY

czyli sztuczne ręce i nogi oraz szczudła.

BANDAŻE

na oberwanie w pachwinie (podbrzuszu) i na opadnięte już wnętrzności w dół.

PODPASKI

i kółka przeciw opadaniu macicy. Korektory przeciw zgarbieniu.

M. L. Polaczek, Sambor 220.

Sztuka kościelna

Lwów, plac Halicki L. 7

poleca w wielkim wyborze: kapy, ornaty, stuły, sukienki haftowane, Figury z drzewa i masy, chorągwie, baldachimy. Świece sztuczne, woskowe, stearynowe i kwiaty. Dewocyonalia: Główny skład książeczek do nabożeństwa dla dzieci „Śpiewajcie Panu“, Podręczników adoracyi N. Sakramentu.

Harmonie ręczne

do naprawy i strojenia przyjmuje się

Kraków, ul. Długa 24 II. p., Nr. drzwi 4.

Najstarszy dom eksportowy

Ignacy Cypres

Kraków, Szewska 13|17.

sprzedaje towary po nadzwyczajnie nizkich cenach. **Niklowy system Roskopf Patent z łańcuszkiem** Mk. 900·— ten sam na **kamieniach** Mk. 1100·— **Niklow. lub stal. płaski zeg. z porc. cyferbl.** Mk 1200· — **Stalowy damski** na ręke Mk. 1200 **Budzik przedwojenny** Mk. 1200· — **Harmonie** po Mk 2000· — 3000· — 4000· — i wyżej. **Dyamenty** do szkła po Mk. 500· — i 600· — **Maszynki do włosów** po Mk. 600· — 700· — i 800· — **Brzytwy** po Mk. 300· — 400· — 500· — Wysyłka za zaliczką pocztową. — **Kupuję stare złoto i srebro.**

Cennik ilustrowany za przysłaniem 10 Mk.

Odpowiedzialny redaktor: Karol Zwoliński. Wydawca: Katolicka Spółka Wydawnicza.
Drukarnia „Prawdy“ ul. Stolarska 6, pod zarządem Stefana Zbika.